

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. maj 2025
Kontor: Proces- og
Insolvensretskontoret
Sagsbeh: Sofia Ravnsborg
Sagsnr.: 2025-05567
Dok.: 3712753

Besvarelse af spørgsmål nr. 1065 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1065 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. april 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Troels Sten Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1065 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvem der bærer erstatningsansvaret og prisen for advokatregningen for den borger, som blev udsat for en fejl fra Skifterettens side, ved at et testamente blev overset? Der henvises til Københavns Byret, sagsnummer SKS KIRH 2649/2023, den 12. juni 2024.”

Svar:

1. Som justitsminister er jeg generelt tilbageholdende med at udtale mig om sager, der er eller har været under behandling ved domstolene.

Justitsministeriet kan dog generelt oplyse, at skifteretten kan genoptage et bo, hvis arven er fordelt forkert, eller hvis der er begået væsentlige fejl i forbindelse med boets behandling, jf. dødsboskiftelovens § 103, stk. 1, nr. 2 og 3.

Genoptagelse forudsætter en anmodning fra nogen, der har retlig interesse i, at boet optages til fornyet behandling.

Det fremgår af dødsboskiftelovens § 104, stk. 1, at træffes afgørelse om genoptagelse, skal enhver arving, legatar eller kreditor om nødvendigt fralægge sig den berigelse, vedkommende har opnået, dog ikke ud over boets tab. Er penge modtaget, eller er andre formuegoder senere omsat i penge, påvirkes kravet mod modtageren ikke af den måde, hvorpå pengene er anvendt. Udbytte, som oppebæres, efter at krav om tilbageførsel af berigelsen er rejst, skal tilsvares.

2. Modtageren er i øvrigt erstatningsansvarlig for boets tab efter almindelige regler, jf. dødsboskiftelovens § 104, stk. 2. Det følger af bemærkningerne til § 104, stk. 2, i forslag til lov om skifte af dødsboer, jf. Folketingstidende 1995-1996, tillæg A, side 2905, at dødsboskiftelovens bestemmelse om erstatningsansvar svarer til konkurslovens § 76 om omstødelse over for ondtrøende begunstigede. Det fremgår af betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord, s. 167, under bemærkningerne til lovudkastets § 75, der svarer til den nugældende konkurslovs § 76, at anvendelsen af almindelige erstatningsregler vil medføre, at den begunstigede stilles som den, der har begået en erstatningsforpligtende handling, f.eks. ved uagtsomhed forårsaget skade på en andens ejendele. Personen må da erstatte det tab, boet har lidt, forudsat at der foreligger en sådan forbindelse mellem

dispositionen og tabet, at personen efter erstatningsrettens regler ville komme til at erstatte dette.

3. I særlige tilfælde kan kravet mod modtageren dog nedsættes eller helt bortfalde, hvis gennemførelsen af kravet ville være urimeligt byrdefuld og omstændighederne i øvrigt taler derfor, jf. dødsboskiftelovens § 104, stk. 4. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i forslag til lov om skifte af dødsboer, jf. Folketingstidende 1995-1996, tillæg A, side 2905, at hvis længere tid er forløbet siden modtagelsen, taler dette i videre omfang for at lempe kravet over for en godtroende modtager. Det fremgår desuden af bemærkningerne til bestemmelsen samme sted, at den svarer til lempelsesreglen i konkurslovens § 78. Det fremgår af betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord, s. 168, under bemærkningerne til lovudkastets § 77, der svarer til den nugældende konkurslovs § 78, at der skal tages hensyn til den begunstigedes økonomiske stilling og den pågældendes muligheder for at dække kravet. Det er imidlertid ikke nok, at tilbagebetalingen vil medføre alvorlige rystelser i personens økonomi. Det kræves også, at omstændighederne i øvrigt taler for lempelse. Det fremgår f.eks., at et særligt letsindigt forbrug kan tale mod lempelse.

4. Efter dansk rets almindelige principper om erstatning uden for kontrakt kan den, der som følge af en andens handlinger eller undladelser er blevet udsat for skade og derved har lidt et økonomisk tab, rette et erstatningskrav mod den, der har forvoldt skaden. Det gælder også i situationer, hvor skaden er forvoldt af en offentlig myndighed, herunder f.eks. Domstolsstyrelsen. Det er en forudsætning for at ifalde erstatningsansvar, at det fornødne ansvarsgrundlag er til stede. Dansk rets almindelige ansvarsgrundlag er culpa, dvs. at der indtræder ansvar for skade, som er forvoldt ved forsætlig eller uagtsom adfærd. For offentlige myndigheder kan det f.eks. tale for tilstedeværelsen af et ansvarsgrundlag, hvis myndigheden ikke har handlet i overensstemmelse med loven.

5. Til illustration kan Justitsministeriet henvise til Østre Landsrets dom af den 9. april 2013, i sag 12. afd. nr. B-2841-12, offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen, hvor Domsstolsstyrelsen blev pålagt erstatningsansvar for fejl begået af skifteretten ved Retten i Roskilde. I den konkrete sag blev sagsøger fejlagtigt vejledt om, at hun ikke kunne sidde i uskiftet bo, hvorefter boet blev skiftet. Sagsøgers begæring om genoptagelse af boet blev afvist ved kendelse, hvorefter hun til Retten i Roskilde rejste krav om erstatning. Retten i Roskilde sendte kravet videre til Domstolsstyrelsen med indstilling

om, at kravet afvistes. Domstolsstyrelsen afslog at være erstatningsansvarlig, hvorfor sagsøger anlagde erstatningssag. Sagsøger fandtes at have lidt et formuetab, der kunne opgøres til det beløb, hun ville have rådet over, hvis den af skifteretten begåede fejl ikke var sket.